

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI BILJNIH SORTI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI BILJNIH SORTI

Ustavna osnova za donošenje Zakona o zaštiti biljnih sorti sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 41/2001-pročišćeni tekst i broj 55/2001).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

1. Ocjena stanja

Prijedlog Zakona izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti biljnih sorti proizlazi iz potrebe uređenja područja zaštite intelektualnog vlasništva nad stvorenim biljnim sortama, odnosno stvaranjem pravnih okvira za zaštitu oplemenjivačkih prava.

Do sada je ovo područje je bilo riješeno kroz :

1. Zakon o zaštiti biljnih sorti („Narodne novine“ broj 131/97, 62/00).
2. Pravilnik o upisu u upisnike o obavljanju poslova zaštite biljnih sorti („Narodne novine“ broj 63/01)
3. Pravilnici o postupku utvrđivanja prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti (DUS) biljnih sorti u svrhu stjecanja oplemenjivačkog prava („Narodne novine“ broj 63/01)
4. Pravilnik o visini troškova postupka za stjecanje i trajanje oplemenjivačkog prava („Narodne novine“ broj 63/01)
5. Pravilnik o upisu u Upisnik održivača sorti poljoprivrednog bilja („Narodne novine“ broj 73/01).

Ujedno postojeći Zakon o zaštiti biljnih sorti usklađen je s UPOV (Međunarodna unija za zaštitu novih biljnih sorti) Konvencijom o zaštiti novih biljnih sorti iz 1991. godine. Donošenjem gore navedenog zakonodavnog okvira Republika Hrvatska je ispunila uvjete za pristupanje UPOV-u te 1. kolovoza, 2001. g položila Instrument pristupanja UPOV Konvenciji iz 1991. godine. Time je Republika Hrvatska postala punopravna članica UPOV-a od 1. rujna 2001.godine, te kao članica UPOV-a Republika Hrvatska priznaje i potvrđuje UPOV Konvenciju iz 1991. godine. Hrvatska je donijela Uredbu o pristupanju Međunarodnoj Konvenciji za zaštitu novih biljnih sorti („Narodne novine“ Međunarodni ugovori broj 1/2001).

2. Osnovna pitanja koja se uređuju predloženim Zakonom

Prijedlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti biljnih sorti izvršiti će se potrebne izmjene i dopune postojećeg zakonskog teksta s ciljem da se:

- izvrše potrebe ispravke teksta i isti se u cijelosti uskladi sa danas važećom UPOV konvencijom za zaštitu biljnih sorti
- dopuni zakonski tekst i izvrši se usklađenje s Direktivom 98/44/EC Europskog Parlamenta i Vijeća o pravnoj zaštiti izuma s područja biotehnologije i ugradnji tzv. vezane licencije u okvir Zakona o zaštiti biljnih sorti, obliku pravne zaštite izuma s područja biotehnologije
- uredi pitanje nadležnosti u okviru ovoga zakona na način da je Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja centralno koordinativno i upravno tijelo nadležno za provođenje zakona, a da Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo u Osijeku vodi stručno tehničke poslove u sustavu zaštite biljnih sorti što je sukladno sa ostalim nadležnostima Zavoda.

3. Posljedice koje će iz donošenja Zakona proisteći

Prihvatanjem prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti biljnih sorti cjelovito se usklađuje Zakon o zaštiti biljnih sorti sa postojećom UPOV konvencijom o zaštiti biljnih sorti, što proizlazi kao obveza Republike Hrvatske od kada je punopravni član UPOV-a.

Ujedno provodi se usklađenje Zakona o zaštiti biljnih sorti sa Direktivom 98/44/EC Europskog Parlamenta i Vijeća o pravnoj zaštiti izuma s područja biotehnologije posebno s njenim člankom 12. o obveznoj vezanoj licenciji. Uređenjem ovih odredbi u Zakonu o zaštiti biljnih sorti pravni sustav zaštite biljnih sorti u Republici Hrvatskoj sukladan je europskom sustavu koji je Uredbom 2100/94 (EC) o zaštiti biljnih sorti u Zajednici također usklađen s UPOV konvencijom i time je Europska unija također punopravna članica UPOV-a. Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju biti će omogućene pravna zaštita prava oplemenjivača s razine nacionalnog hrvatskog zakonodavnog sustava koji će pružati zaštitu na teritoriju Republike Hrvatske i istodobno biti će moguće zaštititi biljnu sortu na razini svih zemalja Europske unije zaštitom pri centralnom Uredu za zaštitu biljnih sorti Zajednice (CPVO) smještenom u Angersu (Francuska).

Time od postojećih 27 zemlja članica 24 zemlje imaju nacionalni sustav zaštite i europski, Republike Hrvatska će biti 25 zemlja koja kao članica UPOV-a zadržava nacionalni sustav i ujedno ima pravo koristiti europski sustav zaštite.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Usvajanjem ovoga Zakona, neće biti potrebna izdvajanja posebnih finansijskih sredstava za njegovo provođenje. Predložene odredbe Zakona ne predviđaju posebne aktivnosti koje već do sada nisu postojale i koje bi dodatno opterećivale bilo proračun bilo krajnje korisnike.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredbama članaka 159. i 161. Poslovnika Hrvatskog Sabora («Narodne novine» broj 62/02, 41/02, 91/03, 58/04) predviđena je mogućnost da Zakon može biti donesen po hitnom postupku ako to, između ostalog, zahtijevaju osobito opravdani državni razlozi. Imajući u vidu, da ovaj prijedlog Zakona predstavlja usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te da je donošenje istog predviđeno Planom provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI BILJNIH SORTI

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti biljnih sorti („Narodne novine“ broj 131/97, 62/00) u članku 1. iza riječi: „postupak“ dodaju se riječi: „dodjeljivanja, sadržaj, trajanje i način prijenosa i ustupanja korištenja“

Članak 2.

Članak 2. mijenja se i glasi:

„U smislu ovoga Zakona pojedini izrazi imaju slijedeća značenja:

1. *Biljna sorta* (u daljnjem tekstu: *sorta*) skupina je biljaka unutar najniže botaničke sistematske jedinice koja se odlikuje izražajnošću svojstava određenog genotipa ili kombinacije genotipova, razlikovanjem od bilo koje druge skupine biljaka prema barem jednom od navedenih svojstava, te kao cjelina ostaje nepromijenjena nakon umnažanja.

2. *Skupina biljaka* sastoji se od cijelih biljaka ili dijelova biljaka ukoliko se od takvih dijelova mogu proizvesti cijele biljke (u daljnjem tekstu: *komponente sorte*).

3. *Oplemenjivač sorte* (u daljnjem tekstu: *oplemenjivač*) je:

- osoba koja je oplemenila ili otkrila i razvila sortu;
- osoba koja je poslodavac osobe koja je oplemenila ili otkrila i razvila sortu ili osoba koja je opunomoćena u slučaju kada zakonodavstvo kojim su uređeni odnosi ugovornih strana to omogućava; ili
- pravni slijednik ili osoba navedena u prvoj ili drugoj podtočki ove točke, ovisno o slučaju.

4. *Oplemenjivačko pravo* je pravo oplemenjivača određeno ovim Zakonom.

5. *Ovlaštena osoba* je fizička ili pravna osoba koja ima pravo podnijeti zahtjev za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava.

6. *Podnositelj zahtjeva* je fizička ili pravna osoba koja je podnijela zahtjev.

7. *Nositelj oplemenjivačkog prava* je oplemenjivač kojemu su dodijeljena oplemenjivačka prava.

8. *Zaštićena sorta* je sorta za koju je izdano rješenje o zaštiti sorte na temelju službenog opisa sorte, službenog uzorka i koja je u skladu sa ovim Zakonom označena imenom.

9. *Materijal zaštićene sorte* (u daljnjem tekstu: *materijal*) je:

- materijal za umnažanje bilo koje vrste;
- požnjeveni ili pobrani materijal uključujući cijele biljke ili dijelove biljaka;
- bilo koji proizvod dobiven neposredno od požnjevenog ili pobranog materijala.

10. *U osnovi izvedena sorta* je sorta izvedena od druge sorte ako je:

- pretežno izvedena od inicijalne sorte, ili od sorte koja je i sama pretežno izvedena od inicijalne sorte;
- jasno različita od inicijalne sorte, i

-sukladna inicijalnoj sorti u izražavanju osnovnih svojstava koje su rezultat genotipa ili kombinacije genotipova inicijalne sorte osim za razlike koje su rezultat oplemenjivanja.“

Članak 3.

U članku 3. stavku 1. riječi: „stječe oplemenjivač“ zamjenjuju se riječima: „dodjeljuje se oplemenjivaču“.

U stavku 2. riječi: „stječu oplemenjivači“ zamjenjuju se riječima: „dodjeljuje se oplemenjivačima“.

U stavku 3. riječi: „stječe oplemenjivač“ zamjenjuju se riječima: „dodjeljuje se oplemenjivaču“, a riječ: „stjecanje“ zamjenjuje se riječju: „dodjelu“.

Članak 4.

U članku 4. stavku 1. riječi: „stječe fizička osoba, državljanin“ zamjenjuju se riječima: „dodjeljuje se fizičkoj osobi, državljaninu“, a riječi: „pravna osoba“ zamjenjuju se riječima: „pravnoj osobi“.

Članak 5.

U članku 5. stavku 1. riječ: „obavlja“ zamjenjuje se riječima: „obavljaju ministarstvo nadležno za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: ministarstvo) i“.

U stavku 2. iza riječi: „zaštite“ dodaju se riječi: „biljnih“, riječ: „stjecanju“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanju“, a riječi: „Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) osniva se“ zamjenjuju se riječima: „ministarstvu se osniva“.

U stavku 3. riječi: „poljoprivrede i šumarstva“ zamjenjuju se riječima: „nadležan za poljoprivredu“.

Članak 6.

U članku 6. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) U obavljanju poslova zaštite biljnih sorti Zavod vodi Upisnik zahtjeva za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava, a Ministarstvo vodi:

1. Upisnik oplemenjivačkog prava,
2. Upisnik prenesenog oplemenjivačkog prava,
3. Upisnik ustupljenog oplemenjivačkog prava,
4. Upisnik zastupnika.“

Članak 7.

U naslovu iznad članka 7. iza riječi: „Zaštita“ dodaje se riječ: „biljnih“.

U članku 7. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

„(1) Sorte svih botaničkih rodova i vrsta, uključujući, između ostalog, hibride između rodova i vrsta, mogu biti predmet oplemenjivačkih prava.“

Stavci 1., 2. i 3. postaju stavci 2., 3. i 4.

U dosadašnjem stavku 1. sada stavku 2. riječ: „stjecanjem“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanjem“.

U dosadašnjem stavku 2. sada stavku 3. riječi: „stječe se kada je sorta:“ zamjenjuju se riječima: „će se dodijeliti za sortu koja je:“, a riječ: „prepoznatljiva“ zamjenjuje se riječju: „različita“.

U dosadašnjem stavku 3. sada stavku 4. riječ: „stjecanjem“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanjem“.

Dosadašnji stavak 4. briše se.

Članak 8.

U članku 8. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Sorta je nova ako na dan podnošenja zahtjeva za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava materijal te sorte nije prodavan ili na drugi način stavljen na raspolaganje sa ili bez dopuštenja oplemenjivača

a) u Republici Hrvatskoj jednu godinu, ili

b) izvan Republike Hrvatske četiri godine, a u slučaju drvenastih vrsta ili vinove loze šest godina.“

Stavak 2. briše se.

Stavci 3., 4. i 5. postaju stavci 2., 3. i 4.

U dosadašnjem stavku 3. sada stavku 2. riječ: „prepoznatljiva“ zamjenjuje se riječju: „različita“.

Članak 9.

U članku 9. stavku 2. točki 3. riječi: „Međunarodne organizacije za zaštitu biljnih vrsta“ zamjenjuju se riječima: „Međunarodne unije za zaštitu novih biljnih sorti“.

Članak 10.

U članku 10. riječ: „ponudi“ zamjenjuje se riječju: „stavi“, riječ: „reprodukcijski“ se briše, a riječ: „stečeno“ zamjenjuje se riječju: „dodijeljeno“.

Članak 11.

U članku 11. riječi: „Oplemenjivač sorte stječe“ zamjenjuju se riječima: „Oplemenjivaču sorte dodjeljuju se“.

Članak 12.

U članku 12. stavku 1. riječ: „oplemenjivača“ zamjenjuje se riječju: „nositelja oplemenjivačkog prava“, a riječ: „reprodukcijskog“ briše se.

U točki 1. iza riječi: „reprodukciju“ dodaje se riječ: „(umnažanje)“.

U točki 2. riječi: „reprodukcijskog materijala za sjetvu ili sadnju“ zamjenjuju se riječima: „u svrhu umnažanja“.

U točki 4. riječ: „utrživanja“ zamjenjuje se riječju: „trženja“

U točki 6. riječi: „i preradu“ zamjenjuju se riječima: „u bilo koju svrhu navedenu pod točkom 1. do 5. ovoga stavka“.

U stavku 2. iza riječi: „požeti“ dodaju se riječi: „ili pobrani“, riječi: „reprodukcijskog“ i „reprodukcijski“ brišu se.

U stavku 3. iza riječi: „požetog“ dodaju se riječi: „ili pobranog“, a riječ: „požeti“ briše se.

U stavku 4. riječ: „stjecanje“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanje“.

Stavak 5. briše se.

Članak 13.

Iza članka 12. dodaje se podnaslov: „3. *Izuzete od oplemenjivačkog prava*“ i novi članak 12a. koji glasi:

„Članak 12a.

Oplemenjivačko pravo ne obuhvaća radnje:

- a) poduzete za osobnu upotrebu i u nekomercijalne svrhe;
- b) poduzete u eksperimentalne svrhe;
- c) poduzete u svrhu oplemenjivanja ili istraživanja i razvijanja drugih sorti;
- d) navedene u članku 12. stavak 1. 2. i 3. ovoga Zakona u odnosu na „u osnovi izvedene sorte“, osim tamo gdje se primjenjuje odredba članka 13. ovoga Zakona, ili gdje „u osnovi izvedena sorta“ ili materijal od te sorte dolazi pod zaštitom prava vlasništva, a koje nije sadržano u sličnoj odredbi; i
- e) čijom zabranom će se kršiti odredbe propisane u članku 40a.“

Članak 14.

Članak 13. mijenja se i glasi:

„Dopuštenje iz članka 12. stavka 1., 2. i 3. ovoga Zakona odnosi se i na sorte:

1. koje su u osnovi izvedene od zaštićene sorte ako ta zaštićena sorta nije i sama „u osnovi izvedena sorta“,
2. koje nisu jasno različite u skladu sa člankom 8. stavak 3. ovoga Zakona od zaštićene sorte, i
3. za čiju proizvodnju je nužno opetovano korištenje zaštićene sorte.“

Članak 15.

Iza članka 13. dodaje se podnaslov: „4. *Iscrpljenje oplemenjivačkog prava*“ i novi članak 13a. koji glasi:

„Članak 13a.

Oplemenjivačko pravo ne obuhvaća radnje u pogledu bilo koje vrste materijala zaštićene sorte, ili sorte obuhvaćene odredbom članka 13. ovoga Zakona, koji je nositelj oplemenjivačkog prava stavio, ili je s njegovim

dopuštanjem, stavljen na raspolaganje drugim osobama, ili za bilo koji materijal izveden iz navedenog materijala, ukoliko takve radnje

- a) uključuju daljnje umnažanje sorte o kojoj se radi, ili
- b) uključuju izvoz materijala sorte, što omogućuje razmnožavanje sorte, u zemlji koja ne štiti sorte biljnog roda ili vrste kojoj ta sorta pripada, osim ako je izvezeni materijal namijenjen konačnoj potrošnji.“

Članak 16.

U podnaslovu iznad članka 14. broj: „3“ zamjenjuje se brojem“5“.

U članku 14. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Vrijeme trajanja oplemenjivačkog prava je dvadesetpet godina od dana dodjele oplemenjivačkog prava, a za drvenaste vrste i vinovu lozu trideset godina.“

Članak 17.

Članak 15. mijenja se i glasi:

„(1) Troškove za usluge i postupke koje provodi Zavod, vrijeme i način uplate te korištenje tih sredstava propisat će ministar.

(2) Vrijednost troškova iskazuje se u bodovima, a vrijednost bodova utvrđuje ministar.

(3) Ako troškovi u postupku za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava ne budu plaćeni, zahtjev za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava se odbacuje.“

Članak 18.

U naslovu iznad članka 17. riječ: „STJECANJA“ zamjenjuje se riječju: „DODJELJIVANJA“.

U članku 17. stavku 1. riječ: „Stjecanje“ zamjenjuje se riječju: „Dodjeljivanje“, a riječi: „vodi Zavod“ zamjenjuje se riječima: „vode ministarstvo i Zavod“.

Članak 19.

U članku 18. stavku 1. riječ: „stjecanje“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanje“, a iza riječi: „zahtjeva“ dodaju se riječi: „za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava (u daljnjem tekstu: zahtjev)“.

U stavku 2., 3. i 4. riječ: „stjecanje“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanje“.

U stavku 6. riječ: „stjecanja“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanja“.

Članak 20.

U članku 18a. stavak 1. i 4. riječi: „za stjecanje oplemenjivačkog prava“ brišu se.

U stavku 2. riječ: „stjecanje“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanje“.

Članak 21.

U članku 19. stavku 2. riječ: „ispunjuje“ zamjenjuje se riječima: „ispunjava“, a riječ: „stjecanje“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanje“.

U stavku 3. riječi: „Reprodukcijski materijal“ zamjenjuju se riječju: „Materijal“.

Članak 22.

U članku 20. riječi: „za stjecanje oplemenjivačkog prava“ brišu se.

Članak 23.

U podnaslovu iznad članka 21. riječi: „za stjecanje oplemenjivačkog prava“ brišu se.

U članku 21. stavku 1. riječi: „za stjecanje oplemenjivačkog prava“ brišu se, a riječ: „ispunjuje“ zamjenjuje se riječju: „ispunjava“.

U stavku 2. iza riječi: „Upisnik“ dodaje se riječ: „zahtjeva“.

Članak 24.

U članku 22. stavku 1. riječ: „ispunjuje“ zamjenjuje se riječju: „ispunjava“, a riječ: „stjecanje“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanje“.

U stavku 2. riječ: „ispunjuje“ zamjenjuje se riječju: „ispunjava“.

Članak 25.

U članku 23. stavku 1. riječi: „za stjecanje oplemenjivačkog prava“ brišu se.

Članak 26.

U članku 24. stavku 1. riječ: „stjecanje“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanje“.

U stavku 2. riječ: „ispunjuje“ zamjenjuje se riječju: „ispunjava“.

Članak 27.

U podnaslovu iznad članka 25. riječ: „Stjecanje“ zamjenjuje se riječju: „Dodjeljivanje“.

U članku 25. stavku 1. riječ: „Zavod“ zamjenjuje se riječju: „Ministarstvo“, riječi: „uz prethodnu suglasnost“ zamjenjuju se riječima: „na prijedlog“, a riječ: „stjecanju“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanju“.

U stavku 2. riječi: „stjecanju“ zamjenjuju se riječju: „dodjeljivanju“.

U stavku 3. riječ: „ispunjuje“ zamjenjuje se riječju: „ispunjava“, riječ: „Zavod“ zamjenjuje se riječju: „Ministarstvo“, a riječ: „stjecanja“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanja“.

Članak 28.

U članku 26. stavku 1. riječi: „stjecanja” zamjenjuju se riječima: „dodjeljivanja”.

Članak 29.

U članku 28. stavku 1. i 2. riječ: „stjecanju” zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanju”.

Članak 30.

U članku 29. stavku 1. riječ: „stjecanju” zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanju”, iza riječi: „prava” dodaje se riječ: „oplemenjivačko”, a riječ: „stjecanje” zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanje”.

U stavku 2. riječ: „stjecanje” zamjenjuje se riječju „dodjeljivanje”.

Članak 31.

U podnaslovu iznad članka 30. riječ: „stjecanje” zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanje”.

U članku 30. riječ: „stjecanju” zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanje”, a riječ: „ispunjuje” zamjenjuje se riječju: „ispunjava”.

Članak 32.

U članku 31. stavak 1. riječ: „Zavod” zamjenjuje se riječju: „Ministarstvo”.

U stavku 2. riječ: „stjecanju” zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanju”.

Članak 33.

U podnaslovu iznad članka 32. riječ: „stjecanju” zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanju”.

U članku 32. stavku 1. riječ: „Zavod” zamjenjuje se riječju: „Ministarstvo”, a riječ: „stjecanju” zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanju”.

U točki 1. riječ: „prepoznatljiva” zamjenjuje se riječju: „različita”.

Članak 34.

U članku 33a. riječ: „Zavod” zamjenjuje se riječju: „Ministarstvo”, riječ: „stjecanju” zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanje”, a iza riječi: „ako” dodaju se riječi: „je utvrđeno da:”.

U podtočki 2. riječ: „stjecanja” zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanja”.

U stavku 2. riječi „iza stavka 2.” zamjenjuju se riječima: „iz stavka 1.”.

Članak 35.

U članku 38. stavku 2. broj: (22) zamjenjuje se brojem (2), a riječ: "Zavod" zamjenjuje se riječju: „Ministarstvo“.

U stavku 3. riječ: „reprodukcijским“ briše se.

U stavku 4. riječ: „stjecanje“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanje“.

Članak 36.

U članku 39. riječ: "Zavod" zamjenjuje se riječju: "ministarstvo".

Članak 37.

U članku 40. stavku 1. riječ: „stjecanje“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanje“, a riječ: „Zavod“ zamjenjuje se riječju: „Ministarstvo“.

U stavku 2. riječ: „stjecanje“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanje“, a riječ: „stjecanja“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanja“.

Članak 38.

Iza članka 40. dodaje se članak 40a. koji glasi:

„Članak 40a.

(1) Kada oplemenjivač ne može ostvariti ili iskoristiti svoje oplemenjivačko pravo bez da ne naruši prethodno pravo na patent za biotehnološku inovaciju on može podnijeti zahtjev za obveznu uzajamnu licenciju za ne-ekskluzivno korištenje biotehnološke inovacije zaštićene patentom, a obvezna uzajamna licencija će se dati u onolikom dijelu koji je neophodan za iskorištavanje biljne sorte kako bi ista bila zaštićena oplemenjivačkim pravom, a koja je predmet plaćanja odgovarajuće naknade nositelju oplemenjivačkog prava.

(2) Kada je u skladu sa stavkom 1. ovoga članka dodijeljena obvezna uzajamna licencija oplemenjivaču kako bi mu se dodijelilo oplemenjivačko pravo, nositelju prava na patent za biotehnološki inovaciju dodijelit će se obvezna uzajamna licencija nad zaštićenom sortom pod razumnim uvjetima.

(3) Kada nositelj prava na patent za biotehnološki inovaciju ne može ostvariti ili iskoristiti svoje pravo na patent za biotehnološki inovaciju bez da ne naruši prethodno oplemenjivačko pravo nad sortom on može podnijeti zahtjev za obveznu uzajamnu licenciju za ne-ekskluzivno korištenje sorte zaštićene tim oplemenjivačkim pravom, a koja je predmet plaćanja odgovarajuće naknade nositelju oplemenjivačkog prava.

(4) Kada je u skladu sa stavkom 3. ovoga članka dodijeljena uzajamna obvezna licencija nositelju prava na patent za biotehnološki inovaciju kako bi iskoristio svoje pravo, nositelju oplemenjivačkog prava nad sortom dodijelit će se obvezna uzajamna licencija nad zaštićenim patentom za biotehnološku inovaciju pod razumnim uvjetima.

(5) U skladu sa stavkom 1. i 3. ovoga članka oplemenjivač, odnosno nositelj prava na patent za biotehnoološku inovaciju, mora za ostvarivanje svojih prava na obveznu uzajamnu licenciju podnijeti zahtjev ministarstvu.

(6) Podnositelj zahtjeva iz stavka 5. ovoga članka, a za ostvarivanje prava iz stavka 1. i 3. ovoga članka, mora pružiti dokaze da:

- a) je bezuspješno zahtijevao od nositelja oplemenjivačkog prava dobiti ugovornu licencu; i
- b) inovacija čini značajan tehnički napredak od znatne ekonomske koristi u usporedbi s oplemenjivačkim pravima.“

Članak 39.

U članku 42. stavak 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„(1) Tužba zbog povrede oplemenjivačkog prava može se podnijeti u roku od tri godine od dana kad je oplemenjivačko pravo dodijeljeno i kada je nositelj oplemenjivačkog prava saznao za povredu prava i identitet prekršitelja.

(2) U slučaju izostanka saznanja iz stavka 1. ovoga članka nositelj oplemenjivačkog prava može podnijeti tužbu najkasnije do 30 godina od dana povrede prava.“.

Članak 40.

U članku 44. stavku 1. riječ: „Zavoda“ zamjenjuje se riječju: „Ministarstva“.

Članak 41.

U podnaslovu iznad članka 46. riječ: „*stjecanjem*“ zamjenjuje se riječju: „*dodjeljivanjem*“.

U članku 46. stavku 1. riječ: „stjecanje“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanje“.

U stavku 3. riječ: „stjecanja“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanja“.

Članak 42.

U članku 47. stavku 1. riječ: „stjecanja“ zamjenjuje se riječju: „dodjeljivanja“.

Članak 43.

Iza članka 51. dodaje se novi članak 51a. koji glasi:

„Članak 51a.

Popis biljnih vrsta, u skladu sa člankom 3. stavak 2. točka (i) i (ii) Uredbe o pristupanju Međunarodnoj konvenciji za zaštitu novih biljnih sorti („Narodne novine“-Međunarodni ugovori broj 1/01), koje se mogu zaštititi dodjeljivanjem oplemenjivačkog prava donosi ministar.“

Članak 44.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Napravljenom izmjenom članka preciznije se definiranja područje primjene ovoga Zakona.

Uz članak 2.

Članak je dopunjen novim definicijama izraza koji se koriste u ovom Zakonu.

Uz članak 3., 4., 5., 8., 11., 12., 13., 20., 21., 22., 23., 24. 28. 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38., 39., 40., 41., 42., 44., 48., 49. i 50.

U nazivu i svim odredbama ovoga Zakona riječi: »stječe« zamjenjuje se riječima: »dodjeljuje se« u odgovarajućem padežu.

Uz članak 5.

U ovom članku puni naziv ministarstva mijenja se u termin „ministarstvo nadležno za poljoprivredu“ kako bi se u slučaju promjene naziva ministarstva znalo u čiju nadležnost potpada administrativni dio poslova po Zakonu o zaštiti biljnih sorti.

Uz članak 6.

U ovom članku mijenja se nadležnost nad vođenjem upisnika. Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja preuzima vođenje upisnika koje je do sada vodio Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo.

Uz članak 7.

Ovom izmjenom dodaje se riječ „biljnih“ kako bi se preciznije odredilo na što se odnosi zaštita.

Uz članak 8.

U ovom članku dodaje se novi stavak 1. kojim se želi naglasiti da su svi rodovi i vrste kao i hibridi između rodova i vrsta mogu biti predmet zaštite i dodjeljivanja oplemenjivačkih prava.

Uz članak 9. i 40.

Ovom izmjenom preciznije se definira pojam nova sorta. Riječ „prepoznatljiva“ zamjenjuje se riječju „različita“ kako bi se uveo uvriježeni izraz.

Uz članak 10.

U ovom članku ispravljaju se greške napravljene u prijevodu na hrvatski jezik kratice UPOV.

Uz članak 13.

Ovom izmjenom preciznije se definira oplemenjivač kojemu su dodijeljena oplemenjivačka prava, kao i radnje za koje je potrebno oplemenjivačko pravo.

Uz članak 14.

Ovom odredbom propisuje se izuzeće od oplemenjivačkog prava i radnje za koje nije potrebno oplemenjivačko pravo.

Uz članak 15.

Ovom izmjenom preciznije se definira radnje za koje je potrebno dopuštenje nositelja oplemenjivačkog prava u odnosu na „u osnovi izvedenu sortu“.

Uz članak 16.

Ovim člankom definira se radnje koje ne obuhvaća oplemenjivačko pravo.

Uz članak 17.

U podnaslovu se mijenja broj.

Uz članak 18.

Ovom odredbom promijenjeno je vrijeme trajanja oplemenjivačkog prava.

Uz članak 19.

Ovom odredbom uvodi se sustav bodovanja u vrijednost troškova za usluge i postupke koje provodi Zavod.

Uz članak 21.

U ovoj odredbi dodaje se ministarstvo kao institucija koja pored Zavoda vodi postupak dodjeljivanja oplemenjivačkog prava.

Uz članak 23., 25., 26. i 27.

Riječi „za stjecanje oplemenjivačkog prava“ brišu se kao nepotrebne.

Uz članak 24. 27. i 28.

Ispravlja se greška u izričaju.

Uz članak 27.

Ovom izmjenom jasnije je definira odgovornost pravne i fizičke osobe za kvalitetu sadnog materijala stavljenog na tržište.

Uz članak 32.

Ovom izmjenom prenosi se u nadležnost Ministarstva donošenje rješenja o dodjeljivanju oplemenjivačkog prava.

Uz članak 43.

Ovom izmjenom prenosi se u nadležnost Ministarstva dodjeljivanje obvezne licencije.

Uz članak 44.

Ovom izmjenom prenosi se u nadležnost Ministarstva odluka o zahtjevu za dodjeljivanje obvezne licencije.

Uz članak 45.

U sadržaj Zakona unosi se nova odredba kojom se propisuje obvezna uzajamna licencija za ne-ekskluzivno korištenje patentiranog izuma.

Uz članak 46.

Ovim izmjenama brisane su vrste na koje se ne odnose odredbe Zakona iz razloga što ili ne postoji obveza upisa sorata na sortnu listu, ili se radi o vrstama koje se ne uređuju ovim Zakonom.

Uz članak 47.

Ovom izmjenom mijenja se rok u kojemu nositelj oplemenjivačkog prava može podnijeti tužbu.

Uz članak 51.

Ovim člankom dana je mogućnost ministru da proširi popis biljnih vrsta koje se mogu zaštititi dodjeljivanjem oplemenjivačkih prava.

TEKST VAŽEĆEG ZAKONA O ZAŠTITI BILJNIH SORTI (ČLANCI KOJI SE MIJENJAJU)

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje način i postupak zaštite biljnih sorti, postupak stjecanja oplemenjivačkog prava i zaštita nositelja oplemenjivačkog prava.

Članak 2.

U smislu ovoga Zakona pojedini izrazi imaju ova značenja:

1. Biljna sorta (u daljnjem tekstu: sorta) skupina je biljaka unutar najniže botaničke sistematske jedinice koja se odlikuje izražajnošću svojstava određenog genotipa ili kombinacije genotipova, razlikovanjem od bilo koje druge sorte prema barem jednom od navedenih svojstava, te kao cjelina ostaje nepromijenjena nakon umnažanja ili na kraju svakoga svojstvenog ciklusa umnažanja.
2. Oplemenjivač sorte (u daljnjem tekstu: oplemenjivač) je fizička ili pravna osoba koja je radila na oplemenjivanju nove sorte, kreirala je ili otkrila novu sortu.
3. Oplemenjivačko pravo jest pravo oplemenjivača ili njegova pravnog sljednika određeno ovim Zakonom.

Članak 3.

- (1) Oplemenjivačko pravo stječe oplemenjivač sorte.
- (2) Zajedničko oplemenjivačko pravo stječu oplemenjivači ako je na stvaranju sorte radilo više oplemenjivača.
- (3) Ako je na stvaranju sorte radilo više oplemenjivača odvojeno, oplemenjivačko pravo stječe oplemenjivač koji je prvi podnio zahtjev za stjecanje oplemenjivačkog prava.

Članak 4.

- (1) Oplemenjivačko pravo stječe fizička osoba, državljanin Republike Hrvatske s prebivalištem u Republici Hrvatskoj ili pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.
- (2) Strana fizička ili pravna osoba uživa u zaštiti oplemenjivačkog prava u Republici Hrvatskoj ista prava kao i domaće osobe ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku.
- (3) U postupku pred ustanovom koja obavlja poslove zaštite sorti, tijelima državne uprave i sudovima strane pravne i fizičke osobe ostvaruju ista prava iz ovoga Zakona putem punomoćnika koji se bavi zastupanjem u postupku zaštite sorte kao domaće pravne ili fizičke osobe.

Članak 5.

(1) Poslove zaštite biljnih sorti, određene ovim Zakonom, obavlja Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo (u daljnjem tekstu: zavod).

(2) Za praćenje stanja u području zaštite sorti, za davanje stručnih mišljenja i prijedloga u tom području i davanje prethodne suglasnosti u postupku donošenja rješenja o stjecanju oplemenjivačkog prava, u Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) osniva se Povjerenstvo za zaštitu biljnih sorti.

(3) Povjerenstvo iz stavka 2. ovoga članka osniva i njihova predsjednika, članove i tajnika imenuje ministar poljoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: ministar), rješenjem koje se objavljuje u "Narodnim novinama".

(4) Predsjedniku, članovima i tajniku Povjerenstva pripada naknada koju odredi ministar.

(5) Ministar može osnivati i druga radna tijela radi rješavanja specifičnih poslova iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 6.

(1) U obavljanju poslova zaštite sorti Zavod vodi sljedeće upisnike:

1. Upisnik zahtjeva za stjecanje oplemenjivačkog prava,
2. Upisnik oplemenjivačkog prava,
3. Upisnik prenesenog oplemenjivačkog prava,
4. Upisnik ustupljenog oplemenjivačkog prava,
5. Upisnik zastupnika.

(2) Upisnici iz stavka 1. ovoga članka javni su.

(3) Sadržaj, oblik i način vođenja upisnika iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

(4) Zavod izdaje službeno glasilo (u daljnjem tekstu: glasilo Zavoda) u kojem se objavljuju podaci o pravu kojim se štite nositelji oplemenjivačkog prava koji su upisani u upisnike iz stavka 1. ovoga članka.

II. ZAŠTITA SORTI

Članak 7.

(1) Sorta je zaštićena stjecanjem oplemenjivačkog prava.

(2) Oplemenjivačko pravo stječe se kada je sorta: nova, prepoznatljiva, ujednačena, postojana i označena imenom.

(3) Popis biljnih vrsta koje se mogu zaštititi stjecanjem oplemenjivačkog prava donosi ministar.

Članak 8.

(1) Sorta je nova ako se na dan podnošenja zahtjeva za stjecanje oplemenjivačkog prava njezin reproduksijski i žetveni materijal nije prodavao ili je s dopuštanjem oplemenjivača ustupljen u gospodarske svrhe jednu godinu u Republici Hrvatskoj ili četiri godine izvan Republike Hrvatske.

(2) Za sorte vinove loze i drugih drvenastih kultura rok iz stavka 1. ovoga članka iznosi šest godina.

(3) Sorta je prepoznatljiva ako se jasno razlikuje od svake druge sorte, već opće poznate u vrijeme podnošenja zahtjeva. Isto vrijedi i za sorte koje se na temelju podnesenih zahtjeva nalaze u postupku priznavanja ili zaštite sorte u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu.

(4) Sorta je ujednačena ako je ujednačena u svojim karakterističnim svojstvima.

(5) Sorta je postojana ako njezina karakteristična svojstva ostanu nepromijenjena nakon ponovljenog umnažanja ili na kraju svakoga svojstvenog ciklusa umnažanja.

Članak 9.

(1) Ime sorte iz članka 7. ovoga Zakona može sadržavati jednu riječ, najviše tri riječi, ili kombinaciju slova i brojeva, ili kombinaciju riječi i slova, ili kombinaciju riječi i brojeva.

(2) Nije dozvoljeno za ime sorte koristiti oznaku koja:

1. onemogućuje identifikaciju sorte.

2. može prouzročiti zabunu glede podrijetla, nastanka, svojstava, vrijednosti ili identiteta sorte, ili identiteta oplemenjivača,

3. je identična ili može upućivati na zamjenu s imenom sorte koja je u zemlji ili nekoj drugoj državi članici Međunarodne organizacije za zaštitu biljnih vrsta (u daljnjem tekstu: UPOV) već označena takvim imenom, a pripada istoj ili srodnoj botaničkoj vrsti,

4. je jednaka ili može biti zamijenjena s imenom koje treća strana koristi već otprije,

5. se odnosi isključivo na svojstva koja su zajednička i za druge sorte iste vrste,

6. se sastoji od botaničkog ili uobičajenog imena roda ili vrste, ili uključuje takvo ime koje može dovesti do zabune,

7. upućuje da je sorta izvedena od neke poznate ili njoj srodne sorte,

8. uključuje riječi kao "sorta, kultivar, forma, hibrid, križanac" ili prijevod takvih riječi.

(3) Ako je sorta već zaštićena u drugoj državi, članici UPOV-a, ili ako je zahtjev za zaštitu iste sorte podnesena u toj državi, mora se ime sorte koje je predloženo ili registrirano u drugoj državi predložiti i registrirati kao ime prijavljene sorte.

(4) Ako ime sorte koje se koristi u drugoj državi ne odgovara jezično, podnositelj zahtjeva predložit će u roku od 3 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva, drugo ime za prijavljenu sortu.

Članak 10.

Svaka osoba koja ponudi na tržište reproduksijski materijal sorte za koju je stečeno oplemenjivačko pravo, mora i nakon isteka oplemenjivačkog prava koristiti registrirano ime sorte.

Članak 11.

Oplemenjivač sorte stječe oplemenjivačko pravo danom upisa u Upisnik oplemenjivačkog prava.

Članak 12.

(1) Dopuštenje oplemenjivača za korištenje reproduksijskog materijala zaštićene sorte potrebno je:

1. za proizvodnju ili reprodukciju,
2. za kondicioniranje reproduksijskog materijala za sjetvu ili sadnju,
3. kod ponude za prodaju,
4. kod prodaje ili drukčijeg utrživanja
5. za uvoz ili izvoz,
6. za skladištenje i preradu.

(2) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka u odnosu na požeti materijal, uključujući cijele biljke i dijelove biljaka, dobiven nedopuštenim korištenjem reproduksijskog materijala zaštićene sorte, potrebno je dopuštenje oplemenjivača ako oplemenjivač nije imao odgovarajuću mogućnost iskoristiti pravo vezano za navedeni reproduksijski materijal.

(3) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka u odnosu na proizvode dobivene neposredno od požetog materijala zaštićene sorte, potrebno je dopuštenje oplemenjivača ako oplemenjivač nije imao odgovarajuću mogućnost iskoristiti pravo vezano za navedeni požeti materijal.«

(4) Zaštita iz stavka 1. ovoga članka teče od dana podnošenja zahtjeva za stjecanje oplemenjivačkog prava.

(5) Dopuštenje oplemenjivača nije potrebno za oplemenjivanje novih sorti i za korištenje u pokusima.

Članak 13.

Dopuštenje iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona odnosi se i na sorte:

1. koje su dobivene od zaštićene sorte i genetski su joj bliske, a zaštićena sorta nije dobivena od druge zaštićene sorte i genetski joj bliska,
2. koje se ne razlikuju jasno od zaštićene sorte,
3. koje za proizvodnju reproduksijskog materijala trebaju stalno zaštićenu sortu.

Članak 14.

- (1) Oplemenjivačko pravo traje određeno vrijeme,

(2) Vrijeme trajanja oplemenjivačkog prava je dvadeset godina od dana stjecanja oplemenjivačkog prava, a za drveće i vinovu lozu dvadesetpet godina.

Članak 15.

(1) Za stjecanje i trajanje oplemenjivačkog prava plaćaju se troškovi u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na njegovoj osnovi.

(2) Troškove iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje ministar.

(3) Ako troškovi u postupku za stjecanje oplemenjivačkog prava ne budu plaćeni, zahtjev za stjecanje oplemenjivačkog prava se odbacuje.

Članak 16.

Oplemenjivačko pravo prestaje:

1. odricanjem nositelja oplemenjivačkog prava,
2. istekom vremena na koje je stečeno oplemenjivačko pravo,
3. ukidanjem oplemenjivačkog prava,
4. ako troškovi za održavanje zaštićene sorte nisu plaćeni ni u naknadno određenom roku od šest mjeseci.

IV. POSTUPAK STJECANJA OPLEMENJIVAČKOG PRAVA

Članak 17.

(1) Stjecanje oplemenjivačkog prava ostvaruje se u upravnom postupku koji vodi Zavod.

(2) U svim pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Članak 18.

(1) Postupak za stjecanje oplemenjivačkog prava pokreće se podnošenjem zahtjeva Zavodu.

(2) Zavod zaprima i zahtjev kojim se zahtijeva stjecanje oplemenjivačkog prava u inozemstvu ako je to u skladu s međunarodnim ugovorima kojima je pristupila Republika Hrvatska.

(3) Postupak za stjecanje oplemenjivačkog prava pokreće se i podnošenjem zahtjeva u inozemstvu ako je tako određeno međunarodnim ugovorom kojem je pristupila Republika Hrvatska. Pravni učinak priznatih prava iz takvih zahtjeva izjednačen je s pravima koja su priznata na temelju tuzemnih zahtjeva, osim ako nije međunarodnim ugovorom drukčije određeno.

(4) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka za stjecanje oplemenjivačkog prava dostavlja se i određena količina reproduksijskog materijala za sortu za koju se traži oplemenjivačko pravo.

(5) Zahtjev se podnosi na hrvatskom jeziku.

(6) Način i postupak stjecanja oplemenjivačkog prava propisuje ministar.

Članak 18a.

(1) Svaki oplemenjivač koji je podnio pravovaljani zahtjev za stjecanje oplemenjivačkog prava u jednoj od zemalja članica UPOV-a (prvi zahtjev) za istu sortu ima pravo prvenstva 12 mjeseci. Rok se računa od dana podnošenja prvog zahtjeva.

(2) Da bi mogao koristiti pravo prvenstva, oplemenjivač je dužan dostaviti Zavodu zahtjev sukladno članku 18. stavku 1. ovoga Zakona i kopiju prvog zahtjeva za stjecanje oplemenjivačkog prava ovjerenu od nadležnog tijela zemlje u kojoj je podnio prvi zahtjev. Ovjerena kopija mora biti dostavljena Zavodu u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva Zavodu.

(3) Oplemenjivač može nakon protoka roka iz stavka 1. ovoga članka u daljnjem roku od 24 mjeseca dostaviti Zavodu sve potrebne informacije ili materijal u svrhu ispitivanja sukladno članku 24. ovoga Zakona.

(4) Oplemenjivač može, u slučaju kad je prvi zahtjev za stjecanje oplemenjivačkog prava u prvoj zemlji prijavljivanja odbijen ili povučen, u odgovarajućem vremenu nakon odbijanja ili povlačenja, dostaviti Zavodu sve potrebne informacije i dokumente. Materijal u svrhu ispitivanja, sukladno članku 24. ovoga Zakona mora biti dostavljen u vremenu koje propiše ministar za svaku pojedinačnu vrstu.

Članak 19.

(1) Na zahtjevu iz članka 18. ovoga Zakona zabilježiti će se dan i sat njegovog podnošenja, a to se navodi i u potvrdi o primitku zahtjeva koja se izdaje podnositelju.

(2) Datum podnošenja zahtjeva jest datum kada je u Zavodu zaprimljen zahtjev koji ispunjuje uvjete za upis u Upisnik zahtjeva za stjecanje oplemenjivačkog prava (u daljnjem tekstu: Upisnik zahtjeva).

(3) Reprodukcijski materijal sorte za koju se traži oplemenjivačko pravo i priložena dokumentacija smatra se tajnom.

Članak 20.

Zavod objavljuje zahtjev za stjecanje oplemenjivačkog prava, a i svako povlačenje ili odbijanje zahtjeva, u glasilu Zavoda.

Članak 21.

(1) Nakon podnošenja zahtjeva za stjecanje oplemenjivačkog prava Zavod ispituje ispunjuje li zahtjev uvjete za upis u Upisnik zahtjeva.

(2) Uvjete za upis u Upisnik iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 22.

(1) Ako zahtjev ispunjuje propisane uvjete za stjecanje oplemenjivačkog prava, upisuje se u Upisnik zahtjeva s datumom podnošenja zahtjeva, a podnositelju se izdaje potvrda.

(2) Ako zahtjev ne ispunjuje uvjete propisane ovim Zakonom, Zavod će pisano pozvati podnositelja da otkloni nedostatke u roku, koji ne može biti dulji od tri mjeseca, računajući od dana dostave poziva za otklanjanje uočenih nedostataka.

(3) Ako podnositelj zahtjeva otkloni nedostatke u roku iz stavka 2. ovoga članka, prijava se upisuje u Upisnik zahtjeva s datumom primitka akta kojim su otklonjeni nedostaci.

(4) Ako podnositelj zahtjeva ne otkloni nedostatke u ostavljenom roku, zahtjev se zaključkom odbacuje.

Članak 23.

(1) Ako su plaćeni troškovi za objavu zahtjeva za stjecanje oplemenjivačkog prava u glasilu Zavoda, zahtjev se objavljuje nakon protoka tri mjeseca od dana njegova podnošenja.

(2) Objava zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka sadrži podatke o datumu podnošenja, o imenu i adresi podnositelja zahtjeva te o imenu i svojstvima sorte.

(3) Objavom zahtjev iz stavka 2. ovoga članka postaje dostupan svakoj zainteresiranoj osobi.

Članak 24.

(1) Nakon upisa zahtjeva u Upisnik zahtjeva, Zavod izvodi dokaze za stjecanje oplemenjivačkog prava.

(2) Zavod ispituje sortu za koju se traži oplemenjivačko pravo ako ne raspolaže dokazima da sorta ispunjuje uvjete iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Podnositelj zahtjeva mora do određenog roka osigurati Zavodu reproduksijski materijal sorte za koju se traži oplemenjivačko pravo.

(4) Ispitivanja iz stavka 2. ovoga članka Zavod može povjeriti specijaliziranim ustanovama u drugim državama i priznati rezultate tih ispitivanja.

(5) Zavod će priznati i rezultate ispitivanja postupka priznavanja novostvorenih i stranih sorti ako su ispunjeni uvjeti iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona.

3. Stjecanje oplemenjivačkog prava

Članak 25.

(1) Ako se u postupku ispitivanja utvrdi da su ispunjeni uvjeti propisani u članku 24. ovoga Zakona, Zavod, uz prethodnu suglasnost Povjerenstva iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona, izdaje rješenje o stjecanju oplemenjivačkog prava za ispitivanu sortu, a oplemenjivačko pravo upisuje se u Upisnik oplemenjivačkog prava.

(2) Datum upisa u Upisnik iz stavka 1. ovoga članka je datum donošenja rješenja o stjecanju prava.

(3) Ako se u postupku ispitivanja utvrdi da sorta za koju se traži oplemenjivačko pravo ne ispunjuje propisane uvjete, Zavod će donijeti rješenje o odbijanju stjecanja oplemenjivačkog prava.

(4) Rješenja iz stavka 2. i 3. ovoga članka objavljuju se u službenom glasilu Zavoda.

Članak 26.

(1) Protiv rješenja i zaključaka donesenih u postupku stjecanja oplemenjivačkog prava može se izjaviti žalba u roku od tri mjeseca od dana dostave rješenja ili zaključaka.

(2) Žalba se podnosi Povjerenstvu za žalbe koje se osniva u Ministarstvu. Povjerenstvo sačinjavaju tri člana.

(3) Povjerenstvo za žalbe osniva rješenjem i njegove članove imenuje ministar.

(4) Članovima Povjerenstva pripada naknada koju odredi ministar.

Članak 28.

(1) Nakon objave o stjecanju oplemenjivačkog prava u glasilu Zavoda izdaje se isprava.

(2) Uz ispravu o stjecanju oplemenjivačkog prava, na zahtjev oplemenjivača, može se priložiti spis stečenoga oplemenjivačkog prava.

(3) Izgled i sadržaj isprave iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 29.

(1) Rješenjem o stjecanju oplemenjivačkog prava, pravo stječe podnositelj koji je prvi podnio zahtjev za stjecanje oplemenjivačkog prava.

(2) Ako je zahtjev za stjecanje oplemenjivačkog prava podnijelo zajednički više oplemenjivača, rješenjem će se oplemenjivačko pravo priznati svakom oplemenjivaču.

(3) Rješenjem iz stavka 2. ovoga članka ne mogu se utvrditi međusobna prava oplemenjivača.

4. Posebne odredbe o postupku za stjecanje oplemenjivačkog prava

Članak 30.

U roku od šest mjeseci od dana objave rješenja o stjecanju oplemenjivačkog prava u glasilu Zavoda, osoba koja dokaže svoj pravni interes može uložiti prigovor kojim osporava podnositelju zahtjeva da je oplemenjivač sorte ili da sorta ne ispunjuje uvjete iz članka 7., 8., 9. ili 25. ovoga Zakona.

Članak 31.

(1) Nakon provedenog postupka o prigovoru Zavod donosi rješenje kojim se prigovor usvaja ili odbija.

(2) Rješenjem kojim se odlučuje o prigovoru, ako se prigovor usvaja izmijenit će se ili ukinuti osporavano rješenje o stjecanju oplemenjivačkog prava.

5. Posebni slučajevi za ukidanje i proglašavanje ništavnim rješenja o stjecanju oplemenjivačkog prava

Članak 32.

(1) Zavod će proglasiti ništavnim rješenje o stjecanju oplemenjivačkog prava kad se utvrdi:

1. da u vrijeme podnošenja zahtjeva iz članka 18. stavak 1. ovoga Zakona, ili ako je to važno, od dana prava prvenstva, sorta nije bila nova ili prepoznatljiva,

2. da u vrijeme navedeno u točki 1. ovoga stavka sorta nije bila ujednačena i postojana u slučaju kad je oplemenjivačko pravo stečeno na osnovi informacija i dokumenata priloženih od strane podnosioca zahtjeva,

3. da je oplemenjivačko pravo dodijeljeno osobi koja nije imala pravo na to, a osoba koja ima pravo na to nije podnijela tužbu sukladno članku 43. ovoga Zakona.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka Zavod objavljuje u glasilu Zavoda.«

Članak 33a.

(1) Zavod će ukinuti rješenje o stjecanju oplemenjivačkog prava ako:

1. sorta više nije ujednačena i postojana,

2. nositelj oplemenjivačkog prava u roku od 30 dana:

– ne dostavi Zavodu informacije, dokumente ili materijal kojim potvrđuje održavanje sorte,

– ne predloži odgovarajuće ime u svrhu zamjene postojećeg imena, kad je Zavod predložio ukidanje imena nakon stjecanja oplemenjivačkog prava.

(2) Rješenje iza stavka 2. ovoga članka Zavod objavljuje u glasilu Zavoda.

Članak 38.

(1) Ako nositelj oplemenjivačkog prava, sam ili preko drugoga, ne koristi ili nedovoljno koristi to pravo, pravo može steći druga osoba, uz obvezu plaćanja naknade nositelju oplemenjivačkog prava.

(2) Zavod može na zahtjev zainteresirane osobe dodijeliti obveznu licenciju ako je korištenje oplemenjivačkog prava od javnog interesa.

(3) Obveznu licenciju može steći samo osoba koja dokaže da raspolaže reprodukcijom materijalom te stručnim, proizvodnim, tehničkim i financijskim uvjetima za korištenje oplemenjivačkog prava.

(4) Obvezna licencija steće se na tri godine, a može se produljiti ako se utvrdi da postoje uvjeti za novo stjecanje.

Članak 39.

Nositelj obvezne licencije ima obvezu nositelju oplemenjivačkog prava plaćati naknadu koju sporazumno odrede obje stranke, a ako se ne postigne sporazum, visinu i način plaćanja pravedne naknade utvrđuje Zavod.

Članak 40.

- (1) O Zahtjevu za stjecanje obvezne licencije odlučuje Zavod.
- (2) Zahtjev za stjecanje obvezne licencije ne može se podnijeti prije isteka pet godina od stjecanja oplemenjivačkog prava.

Članak 42.

- (1) Tužba zbog povrede oplemenjivačkog prava može se podnijeti u roku od tri godine od dana kad je tužitelj saznao za povredu učinitelja.
- (2) Nakon isteka roka od pet godina od dana učinjene povrede tužba se ne može podnijeti.
- (3) Postupanje po tužbi zbog povrede oplemenjivačkog prava hitno je, a tužba se podnosi nadležnom sudu.

Članak 44.

- (1) U roku od tri mjeseca od dana dostave pravomoćne sudske odluke kojom je usvojen tužbeni zahtjev tužitelj ima pravo tražiti od Zavoda upis u Upisnik oplemenjivačkog prava te da mu se izda odgovarajuća isprava.
- (2) Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka ne podnese zahtjev za upis, oplemenjivačko će se pravo brisati iz Upisnika oplemenjivačkog prava.

Članak 45.

Prava koja je treća osoba pribavila od ranijeg nositelja prava vrijede i za novog nositelja prava ako su bila upisana u odgovarajući Upisnik ili uredno prijavljena za upis prije zabilježbe sudskog spora.

3. Tužba oplemenjivača za stjecanjem oplemenjivačkog prava

Članak 46.

- (1) Oplemenjivač može tužbom kod nadležnog suda tražiti da ga se navede u svim ispravama koje se odnose na stjecanje oplemenjivačkog prava.
- (2) Smrću oplemenjivača pravo na podnošenje tužbe prelazi na njegove nasljednike.
- (3) Tužba iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti sve dok traje postupak stjecanja oplemenjivačkog prava i sve dok traje to pravo.

Članak 47.

(1) Pravne i fizičke osobe koje se bave zastupanjem u postupku stjecanja oplemenjivačkog prava moraju biti upisane u Upisnik zastupnika.

(2) Način i postupak upisa, uvjete koje moraju ispunjavati pravne i fizičke osobe koje se bave zastupanjem propisuje ministar.